

Ndaabiti antolile Goliati

Daudi anamshinda Goliathi

Kitabu hiki ni mojawapo ya mfululizo wa masimulizi ya Biblia.

Ndaabiti antolile Goliati

Daudi anamshinda Goliathi
Kutoka: 1 Samueli 17

Huduma ya Kutafsiri Biblia
na Kuendeleza Lugha za Asili, Mbeya
S.L.P. 6359, Mbeya, Tanzania
0 25 250 0100

Pamoja na

Utangulizi

Huduma ya Kutafsiri Biblia na Kuendeleza Lugha za Asili, Mbeya (SIL International) ilianza tarehe 23 Julai 2003. Ilianza kwa ushirikiano kati ya viongozi wa makanisa na mashirika mbalimbali na SIL International.

Kusudi letu ni kuwahudumia watu wa makabila yafuatayo: Wabena, Wabungu, Wakinga, Wakisi, Wamalila, Wamanda, Wandali, Wanyakyusa, Wanyiha, Wapangwa, Wasafwa, Wasangu na Wavwanji.

Lengo letu la kwanza ni kuyafikia makabila hayo kwa Neno la Mungu (Biblia) katika lugha zao kwa sababu tunaamini MUNGU ANAONGEA LUGHA ZOTE!

Lengo letu la pili ni kuwaheshimu watu wa makabila haya kwa njia ya kuwafundisha kusoma na kuandika lugha zao (Idara ya Kusoma na Kuandika Kilugha).

Sera ya Utamaduni ya Tanzania inasema hivi:

3.2. *Lugha za Jamii*

Lugha za jamii ni hazina kuu ya historia, mila, desturi, teknolojia na utamaduni wetu kwa jumla. Aidha, lugha hizi ni msingi wa lugha yetu ya taifa, yaani Kiswahili...

Kichwa: Ndaabiti antolile Goliat (David Defeats Goliath) *Based on 1 Samuel 17*

Lugha: Kinyakyusa

Michoro: Anis Ka'abu, Papua New Guinea

Kimetafsiriwa na: Andrew Mwangosi, Andrew Mwamatandala

Kinatumika kwa idhini ya: © 2003 BTL Kenya

Toleo la tatu © 2011 - 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ku kabali lo akatali, aBafilisiti na Banyaaisilařli baali bulug. Iisiku limo baalyandile uwite. ABafilisiti bo basegeliile ku Banyaaisilařli baatendekiisye iikamb, baakoolile ku maka ukuboobela aBanyaaisilařli. Nakalinga bo aBanyaaisilařli baptiike, baasookilepo ukuburuka kukulwa na Bafilisiti. Bo bali pakulwa, aasokwike ungaasi jumo ukufuma kwi kambi lya Bafilisiti, ingamu jaake Goliati, aasegeliile ndubambo lwa basikali baa Banyaaisilařli

ukufumusya bwite. Isi aalondaga kwalit ko kwlwa umwene n Nnyaisilaqli ungaasi, baje babili itolo.

Linga atolile umwene, boosa biitikane ukuti aBafilisiti babakabe aBanyaaisilaqli. Unnyaisilaqli linga annogogile Goliati, po aBafilisiti bababombelege aBanyaaisilaqli. Ujw Goliati aali mundu ntali fijo, ugwa maka fijo nu mbili unsisya. Aafwele ikitili kya kibungu, ifilwilo ni ngulu jaake ijaa bwite jaali sito fijo. Po

aBanyaaisila-li bantiilaga fijo Goliati. Akaalipo
uNnyaisila-li na jumo ujut aagelile ukulwa
nagwe.

Iisikut ni sikut, Goliati aasokokaga pabwelu,
ukubanyomosya fijo abasikali baa Banyaaisila-li
nu kujoba ukuti, “Namusalepo umundut
umfumuke umo mmyinu, iise alwe na niine!”
Akabalilo ako, kula ku Isila-li aalipo umundut
jumo ingamu jaake Jeese, ujut aatutagalaga ni
kitkolo kyake nkaaja kaa Betelehemu. Abaanaake

batatu baalt basikali, abo baalt baanaake baa kwanda. Jeese aalt nu mwanaake ujungi unnandi, ingamu jaake aalt jo Ndaab*iti*, uju aalt nnandi kult boosa mba nk^okolo kyake Jeese, ni mbombo jaake jaalt ja kutiima ing'oosi isya gwise.

Iisiku limo Jeese aaltnndagiile Ndaab*iti* aatile, “Gwege ifindu ifi ubatwalile abakulu baako aba balt ku bwite.” Ndaab*iti* bo afikile kwi ikambi ilya Banyaaisila*tl*li, abasikali baasookilepo

ʉkʉbuuka kʉkwibaatika kʉ bujo bwabo ʉbwa bwite. Po paapo Ndaabiti aafilekile ifindʉ ifi aapimbile na bandʉ pi ikambit, aasookilepo ʉkʉbuuka kʉkʉbalonda abakʉlʉ baake. Bo Ndaabiti ikwendelela ʉkʉjoba na bakʉlʉ baake, Goliati aafikile nkyeni pa basikali ba Isilaati.

Alinkwituufya na masyʉ gaake bo muumo ajitliile. ABanyaaisilaati baalimmbwene, balinkuntiila. Ndaabiti aabaptiilike aBanyaaisilaati bo bikutit, “Umalfyale ikunhombaga gwesa ʉjʉ ikunngogaga Goliati.” Ndaabiti alinkutit, “ABanyaaisilaati bangatiilaga nafimo! Jo mundʉ alikʉ ʉjʉ abagiile ʉkulwa na basikali baa Kyala?” ʉnkʉlʉ gwake ʉnkʉlʉmba aalimmbwene Ndaabiti pala, aakaleele fijo alinkutit, “Ugwe kʉbomba ifiki apa? Jo jwani ikutiima ting’oosi kʉ kaaja?” Umalfyale Saʉli bo aaptiilike amasyʉ aga aajobaga Ndaabiti, aalinkooliile. Po paapo Ndaabiti alinkummbʉʉla umalfyale alinkutit, “Ngʉbuuka kʉkulwa nʉ Mfilisiti ʉjʉ, kʉkʉti

mundu ikuntiila.” Sauli alinkuti, “Umundu uju
amanyiile muno bikulwila ubwite ukufuma
ukuteeligwa. Umundu unkeke bo ugwe, ubagiile
ukuntola umundu ugwa luko ulu? ”

Ndaabiti alinkwamula alinkuti, “Une, imbombo
jangu ko kutiima ing’oosi sya taata gwangu.
Koosa akabalilo ingalamu linga jiisile nu kkola
ing’oosi, une ngujikonga nu kpoka ing’oosi ku
kanwa kumyake. Linga ingalamu jikungola, po
ngujigoga. Bo ngummbombela uMfilisiti uju!

Utig̊i ikubilaamwa abasikali ba Kyala umwene? Kyala ujue aalimbokile ku ngalamu, jo ikumbokaga kang̊i ku Mfilisiti ujue.”

Umalafyale Sauli alinkuti, “Kanunu fijo Ndaabiti, buuka ukalwe nagwe, Kyala ajewe pamopeene na nungwe. Po, fwala imyenda gyangue igya kwipapili, ukeege ubupanga bwangue.” Ndaabiti aafwele imyenda igyo igya bwite, alinkwaga ukuti gyalit minywamu kang̊i misito fijo, aafuulile. Aalyegile ingili jaake

mmaboko, pamopeene nu lubyukisyo lwake na mabwe mahano itolo, aasookilepo ukubusuka kukulwa na Goliati.

Bo basegelelaniile, Goliati aalimmbwene Ndaabiti ukuti ndumyana nkeke, alinkummwilaamwa alinkuti, “Hgwe kuti ne ndi mbwa, kangi gunyiisiile ni ngili itolo! Uti na maka nalooli aga kundola ne? Isaga kumyangu, ngakubuute fibalali fibalali, tnyama jaako nsipepo tnjuni ni finyamaana fila!”

Ndaabiti alinkwamula alinkutti, "Gwisile kukulwa na niine ni ngwego nu bupanga. Looli une ngukukoma ku ngamu ijaa mwene maka Kyala, umwene ikutolaga liliino ulu! Ngukugoga ngukubuta untu, injuni ni finyamaana fikulyaga inyama jaako ugwe. Po paapo abandu boosa bikumanya ukuti aliko Kyala ku kiisu kya Isilailli. Kangi boosa bikumanya ukuti Kyala atikulonda ifilwilo ukupoka abandu baake."

Po paapo Goliati alinkunsegelela Ndaabiti. Ndaabiti aalyegile tliibwe limo, aalibitikile pa lubyukisyo lwake, aalitsopile tliibwe lila, lyakomile pa kyeni kumaaso kwa Goliati, aagwile, aalambaleele paasi.

Ndaabiti aalimmbopiile Goliati, aalyimile pamwanya pamyake, aasoosiisye ubupanga bwa Goliati, aalimmbuutile untu. Bo bammbwene ungaasi gwabo afwile, aBafilisiti baabopile, baali ntu lutende ulunywamu. Po paapo aBanyaaisila tli

baabakongesiisye, baabakagile, baabafikiisye
pabutali fijo, mpaka nkiisu kyabo. ABanyaaisila*ti*
bo babujile, baalyonangile amakamb*i* goosa agaa
Bafilisiti. Ndaab*ti* aab*ti*kile *ifilw*lo fyosa *ifya*
Goliati, *ingwego*, ubpanga n*ti* ngulu jaake.

Bo Ndaab*ti* annogile Goliati, aBanyaaisila*ti*
balinkwimba, balinkuntuufya Ndaab*ti*. Paapo
annogile undwabwite umfumuke ku Bafilisiti.
Mo Kyala aabapokiile abandu baake ukwendela
umundu jumo, uju aalinsalile.

Ęsyा kʉlaalʉusya

1. Goliati aafumile nkikolo kɨlɨkʉ?
2. Paapo fiki aBanyaasilatli bantiilaga fijo Goliati?
3. Emýenda iŋya bwite iŋi ʉmalafyale Saʉli aalimpee Ndaabiti, bʉle gyalintʉʉlile ʉkulwa na Goliati? Paapo fiki?
4. Paapo fiki ʉmalafyale Saʉli aalimmbʉʉlile Ndaabiti ʉkʉt̩ akabagila ʉkulwa nʉ Mfilisiti jʉla?

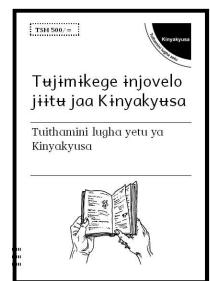
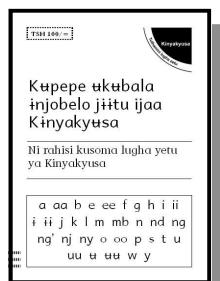
Ęsyा kʉlaalʉusya isi, sikumpa ʉmundu ʉbujo ʉbwa kwinogona ʉbwanalooli, ʉbwa nongwa isi sipangiigwe nʉ kʉkola muno kʉbombelaga:

5. Paapo fiki Ndaabiti aali nʉ bʉkifu ʉbwa kʉlwa na Goliati?
6. Kʉ njila jɨlɨkʉ tʉbagiile ʉkʉja nʉ bʉkifu ʉbwa kwijʉʉla mu ngʉbilo pamopeene nʉ bʉtolwe ʉbwa nkiisʉ?

Vitabu hivi vya masimulizi ya Biblia vinapatikana katika lugha ya Kinyakyusa:

- Jumojwene itolo aatile: *Ndaga Jesu*
- Abulahamu na Isaka
- Ndaabitì antolile Goliati
- Jesu ikubaswila abandu baelufu bana (4,000)
- Jesu ikumponesya undumyana ugwa mbepo inyali
- Ekiwanikisyo ikyo Laasalo nu nkabi
- Moose ikubalongosya aBanyaaisilaifi ukufuma ku Misili
- Uhatalama ulu lusobile
- Jesu ikwingila mu Jelusalemu
- Jesu ikuntula umfwile
- Jesu ikwenda pamwanya pa mitisi
- Jesu abaganile abaana
- Johani ikummoosya Jesu
- Sakaaji ikupokigwa

Ukipenda kujifunza kusoma Kinyakyusa, vijitabu hivi viwili vinatoa maelezo:

Tayari, Wanyakyusa wamepata tovuti hii:
www.nyakyusalanguage.com

Utawenza kupata vitabu, vitu vya kusikiliza na vya kutazama kwa lugha ya Kinyakyusa ukiingia tovuti ya hapo juu! Kuna vitabu kwa watu wote, maandishi yaliyorekodiwa na video za kufurahisha. Karibuni sana!

Isaga kukaaja ka baNyakyusa!

Apa kubaaga baakalata, ikanda ni fideo, fyosa mu njobelio ja kiNyakyusa! Balipo baakalata ku ngulilo syosa, ikanda sya Masimbo amiiikemo ni fideo ifya kuhobosya! Linga uli nasyo simo, isya kutendekesyaa pamo isya kutubuuula ubagiile ukujoba na nuuswe pamo ukutusimbila.

Ndaga fiijo!

Kama una maswali yoyote, au unataka kununua vitabu,
au kuhudhuria darasa la kusoma, wasiliana na:

Namba za simu 0767 933 738 au 0767 933 873

TSH 500/=

